

BOK OM RYHOV. Ryhovsombudets spännande historia berättas i boken "Ryhovs bebyggelse och nyttjande".

ETT ÅR MED COSMIC. Det måste förstås firas! Det ansåg kirurgmottagningen i Värnamo och ställde till med fest med dikt, sång och tårta i mitten av mars. Läs mer i Pulsens intranät.

TYCK TILL!

VAD VILL DU LÄSA OM I PULSEN?
MEJLA MIKAEL.BERGSTROM@LJ.SE

resultatet

Resvanor viktiga för hållbar utveckling

Satsa mer på kollektivtrafik och underlätta för tjänsteärenden med cykel. Det är två tydliga åsikter bland medarbetarna kring hållbar utveckling.

73 PROCENT (185 PERSONER) AV DE SVARANDE på Pulsens webbförfråga har förslag på vad Landstinget kan göra, apropå det nya miljöprogram som Landstinget håller på att ta fram med inriktning mot hållbar utveckling.

Färre pappersutskrifter, fler möjligheter till motion, startförpackningar för att minska kassationen av läkemedel, ekologiska varor som standard och solceller på hustaken är några av förslagen.

Men den stora majoriteten siktar in sig på transporter i olika former.

"Betala inte ut milersättning där det finns allmänna kommunikationer.

Mellan Jönköping och Nässjö och Jönköping och Värnamo borde man aldrig få milersättning eller hyrbil. Där finns täta kommunikationer", skriver en medarbetare.

Andra svarande är inne på att busstidtabellerna borde anpassas bättre till arbetstiderna, och att bussbiljettpriset borde sänkas.

En bra lösning med tanke på svårigheten att hitta parkeringsplats, är en åsikt, medan en annan svarande menar att det vore miljömässigt riktigt att bygga ut antalet parkeringsplatser.

Det är dags att satsa på fler cyklar, tycker många som efterlyser tjänstecyklar, inte minst för hembesök på mindre orterna. Flera propagerar också för ökad cykling som en hälsoaspekt.

Men cykelintresset borde spridas till fler:

"Uppmuntra befolkningen att gå, cykla och/ eller åka mer kollektivt. Det gör man genom att satsa på de oskyddade trafikanterna och inte som nu bara satsa på att göra det lättare att köra bil", är en åsikt.

En del tycker också att många resor till möten borde kunna ersättas med konferens via telefon eller video i stället.

Men hållbar utveckling är samtidigt ett nytt begrepp som kan låta diffust. Några av de svarande tyckte det var en svår webbförfråga att ha en uppfattning om.

Jag tror, eller jag vet,
att lagarbetet är en
förutsättning för att bemöta denna
patientgrupp med respekt och att se
alla ur ett helhetsperspektiv.

Lilian Wikström

Flicka eller pojke?

OM KÖNET SYNS TYDLIGT VID UNDERSÖKNINGEN och den gravida kvinnan själv frågar, kan man berätta barnets kön. Det föreslår kvinnohälsövardens ultraljudsansvariga, men menar att det är undersökarens eget ansvar att hantera situationen på ett bra sätt.

Förslaget från ultraljudsgruppen har föregåtts av en lång process med yttrande från Landstingets etikråd inför behandlingen i medicinsk programgrupp kvinnohälsa och kvinnosjukvård måndagen den 16 april, efter Pulsens tryckning.

"I det medicinska uppdraget ingår inte könsbestämning vid ultraljudsundersökning och kommer därför inte att utlovas inför undersökningen. Man har som undersökare, enligt lagstiftning, skyldighet att ge det gravida paret information som rör fostrets hälsotillstånd. Könet är inte ett sådant tillstånd", skriver ultraljudsgruppen och fortsätter:

"Belysning har dock satts på en situation, som av en del ultraljudsundersökare uppfattas som ett etiskt dilemma. Hur ska man förhålla sig om man råkar se könet på fostret/barnet och det samtidigt efterfrågas av patienten? Man har då tyckt sig vara i en situation som liknar att ljuga om man undanhåller det man tror sig veta".

DÄRFÖR SLÅR GRUPPEN FAST ATT UNDERSÖKAREN kan informera om könet. Men påpekar samtidigt att undersökaren agerar helt i linje med sitt uppdrag om man avstår från att berätta därför att man inte känner sig säker. Gruppen ser inte något behov av att införa ny information till föräldrarna inför undersökningen.

Därmed går man bara delvis på etikrådets rekommendation:

"Den gravida kvinna som så önskar ska få veta fostrets kön, om det framgår av en ordinarie ultraljudsundersökning. Det förändrar inte principen att den avsatta tiden i första hand ska användas till undersökningens huvudsyfte. Om man emellertid även gjort en tillräckligt säker könsbestämning, anser etikrådet att informationen ska lämnas till den kvinna som begär det. Alla gravida bör redan före undersökningen svara på om de önskar denna information. De bör också informeras om att besked inte kan garanteras. Vid osäkerhet ska undersökaren alltid avstå från att yttra sig om kön. Osäkerhet ska inte heller berättiga till ny ultraljudsundersökning i syfte att fastställa kön".

Etikrådet har ett omfattande resonemang kring frågan:

"Värdet av att få veta det blivande barnets kön är subjektivt och svårt att gradera av en utomstående. Det kan i sig inte ifrågasättas. I dagens hälso- och sjukvård tillmäts autonomi stor betydelse. Det finns en strävan att öka patientens inflytande och att vara tillmötesgående när det gäller önsningar och behov. Det kan uppfattas som motsägelsefullt om vi i vården bejakar självbestämmandet i vissa situationer, men ifrågasätter det i andra. Att lägga stor vikt vid kvinnans självbestämmande stöder således handlingen att på begäran informera om fostrets kön.

EN FAKTOR SOM MÅSTE BEAKTAS ÄR att ett besked om kön endast ska ges på säkra grunder. I enstaka fall föds barn med oklar könsutveckling eller med missbildade könsorgan, vilket kan göra att könet inte är helt klart. Ett besked om kön som senare visar sig vara felaktigt kan vara en traumatisk upplevelse för föräldrarna.

Argument som talar emot att över huvud taget fastställa fostrets kön är att det sällan är medicinskt motiverat och utifrån resurstillgång inte kan prioriteras. Det finns också en risk för att information om kön kan leda till att foster aborteras. I etiskt avseende kan ett icke önskat kön starkt ifrågasättas som skäl till abort. Svensk lag ger emellertid en kvinna rätt att, utan krav på motivering, avbryta sin graviditet till och med vecka 18. Oavsett om föräldrarnas avsikt med könsbestämningen är att besluta om abort eller inte stöder lagstiftningen i det avseendet den enskilda kvinnans autonomi."

Läs mer i Pulsens intranät om etikrådets resonemang och beslutet i medicinsk programgrupp.